

съ 7000 жители, расположенъ на южний клонъ на Стара-Планина на 50 мили на с.-з. отъ Пловдивъ. Тога градъ имаше една каменна къщата, една прѣква, двѣ мъжки училишта и едно женско. Споредъ мѣстоположението му, тѣсна долина, забиколена отъ всагдѣ съ планини, жителети ѝ не бѣха земледѣлци, както другити български села. Тии работеха аби и шааци. Голѣма часть отъ жителети на тога градъ се занимаваха да продаватъ шааци отъ градъ на градъ въ всички Евр. Турция и дори въ Смирна и въ по-голѣмата часть на Мала Азия. Тии така съшго се занимаваха да обработватъ трѣндафилъ и да вадетъ трѣндафилово масло и вода най-добра въ всички България.

Слѣдъ събирането на въстаницити въ Мечка, една малка чета, подъ войводството на Ванкова, стигна въ Клисура като бѣше прѣминала прѣзъ Стрѣлца и прѣзъ Копрившница. Новодошлити накарватъ жителети Клисурски да направетъ нѣколко укрѣпления, каквото да могатъ да владѣятъ пътищата, прѣзъ които се влиза въ Клисура, като имъ казаваха, че другити села имали намѣрение да се бранетъ и, че ако ненаправетъ така, то непрѣменно ште ги исколетъ и изгоретъ баши-бозуцити. Клисурци имъ помогнаха съ селане дошли (на конѣ) отъ София. Тии имаха нѣколко пушки. По заповѣдъ на Ванкова, катибътъ се уби, така съшго се убиха и двѣ заптиета, които жителети бѣха хванали въ околността. Много Турци и турски цигане се затвориша и двѣ циганки се убиха. Юзбашината (тога, който ми расказа това) и едно заптие сполучиха да побѣгнатъ въ близкото турско село Рахмали.

Слѣдъ нѣколко дни, дохождатъ Карловскити баши-бозуци, подъ началството на Тосунъ бей; тѣхъ не придружаваха нито черкези, нито редовна войска. Мехмедъ ефенди *хиригази* отъ Рахмали нештѣ да ги пусне по-далечъ и проводи въ Клисура единъ христѣнинъ пратеникъ, когото въстаницити задържаха. Послѣ той проводи двама Турци, които дойдоха половина мила до Клисура и се разговаряха съ двама отъ въстаницити. Тѣ питаха тина послѣднити, какво мислетъ да праветъ Клисурчане и зашто са се повдигнали. Селанети имъ отговориха: „Вървѣте по пътьтъ си; това што има да стане, ште стане вѣтрѣвъ въ четире дни.“

Турцити трѣгнаха слѣдъ тѣхъ и подиръ два три дни, на 8 май, Тосунъ бей дойде съ много баши-бозуци. Той заповѣдва на жителети да се прѣдадатъ и да прѣдадатъ оръжието си; жителети отричатъ и пушеатъ възъ войската и убиватъ единъ баши-бозукъ. Една часть отъ малката българска чета се обиколи отъ баши-бозуцити. Останалити се спасиха въ Копрившница. Баши-бозуцити отпуснаха свои ти робие, даватъ огнь на тъмницити, изгоряватъ една часть отъ градътъ и се оттегляватъ. На другий день дойде въ Клисура друга една чета баши-бозуци, които стоаха 7 дена въ това мѣсто, дѣто прѣдадоха всичко на плѣнъ и пожаръ. Много други чети отъ баши-бозуци дохождаха една подиръ други и отнесоха дори и гвоздети отъ изгорѣлити греди и керамидити отъ стрѣхити. Между много то други пагуби Клисура притърпѣ пагубата на 485 алимбика мѣдни за варение на гюлово масло (съ стойность отъ 4—5 л. т. единий), които откраднаха Турцити отъ близкити села; 232 души се убиха, отъ които 55 мъжје.

Бѣлѣжка. Нѣкои козоватъ, че убитити са 400 души.

Тѣлата имъ останаха непогребени двѣ, три недѣли и станаха голѣма часть отъ тѣхъ плѣчка на кучетата. Много отъ тина жрѣтви бѣха убити съ голѣмо бесчовѣчие. Едно наскоро родено дѣте се съѣче прѣдъ